

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
MINISTARSTVA ODBRANE BiH
ZA 2004.GODINU

Sarajevo, juli 2005. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIONI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Upravljanje i rukovođenje	5
3.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
3.3.	Rashodi	8
3.4.	Nabavke stalnih sredstava, roba i usluga	8
3.5.	Inventura sredstava i izvora sredstava	9
3.6.	Program posebne namjene	9
3.7.	Informacioni sistem	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	Rezime	11

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo). Revizija je ispitivala i usaglašavanja sa primjenljivim zakonima i funkcionisanje sistema internih kontrola.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Reviziju smo obavili u skladu sa revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija - INTOSAI. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva za 2004. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Ministarstva na dan 31.12.2004. godine, osim za efekte koje na finansijske izvještaje imaju sljedeće stavke :

- Nedovoljno pouzdan sistem internih kontrola u dijelu internog nadzora nad pojedinim poslovnim procesima, prvenstveno nad aktivnostima, planiranja i izvršenja budžeta, praćenju i izvještavanju o izvršenju budžeta, primjeni propisa iz oblasti inventure imovine (tačka 3.2; 3.3; i 3.5. Izvještaja);
- Ministarstvo, u pojedinim slučajevima, nije postupalo u skladu sa propisima o nabavci roba i usluga (tačka 3.4. Izvještaja).

II REVIZIONI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH (Sl. Glasnik BiH broj: 5/03 i 42/03). Visoki predstavnik za BiH je, u maju 2003. godine, donio Odluku kojom se uspostavlja Komisija za odbrambenu reformu (u daljem tekstu: Komisija) sa osnovnim zadatkom da utvrdi pravne mjere, kao i ustavne i zakonske odredbe neophodne za reformu odbrambenih struktura BiH, sa ciljem prihvatanja kandidature BiH za ulazak u Partnerstvo za mir. Istom Odlukom Komisija je zadužena da, u skladu sa utvrđenim principima, između ostalog pripremi zakone na državnom nivou uključujući i državni zakon o odbrani. Sve do decembra 2003. godine kada je Visoki predstavnik za BiH, donio Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj: 43/03) kojim je regulisan jedinstven odbrambeni sistem BiH, te poslove je obavljao Stalni komitet za vojna pitanja BiH.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (Službeni glasnik BiH broj: 42/03) utvrđena je nadležnost Ministarstva i to za:

Stvaranje i održavanje odbrambenog kapaciteta, kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; nadzor nad svim aspektima Oružanih snaga BiH; predstavljanje u međunarodnim odnosima vezano za pitanja odbrane; izradu, pregled i ažuriranje odbrambene politike BiH, koju odobrava Predsjedništvo BiH; izradu i odobravanje politika i propisa u pogledu organizacije, administracije, obuke, opremanja i upotrebe Oružanih snaga BiH; osiguravanje da BiH poštuje međunarodne obaveze vezano za pitanja odbrane; aktiviranje jedinica rezervnog sastava i kategorija rezervista za sve operacije, izuzev planirane obuke; razmještanje ili upotrebu bilo kojeg dijela Oružanih snaga van BiH za sve operacije ili aktivnosti obuke; izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog štaba BiH za upotrebu ili razmještanje bilo koje jedinice Oružanih snaga unutar BiH za potrebe koje nisu obuka; uspostavljanje postupaka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlaštenju datom od Predsjedništva BiH; ustanovljavanje postupaka koji osiguravaju transparentnost funkcija Ministarstva i ostale nadležnosti definisane u Zakonu.

U martu 2004. godine izvršeno je imenovanje ministra u Ministarstvu. U Ministarstvu su donijeli generalni Godišnji plan rada za 2004. godinu koji se uglavnom svodi na aktivnosti ispunjenja uslova za prijem Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir kao i popunu upražnjenih radnih mjesta u ključnim dijelovima Ministarstva.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Stalnog komiteta za vojna pitanja (u daljem tekstu: SKVP) za 2003. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji. Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju, utvrđeno je da je Ministarstvo, kao pravni slijednik SKVP preduzeo aktivnosti na otklanjanju konstatovanih nedostataka i da su uočena unapređenja u poslovanju te institucije.

Realizovane preporuke:

- Izvršena je inventura i uknjižena su u poslovne knjige Ministarstva donirana stalna sredstva;
- Uspostavljena je kontrola unosa podataka u ISFU sistem;

Aktivnosti koje su u toku:

- Dogradnja sistema internih kontrola donošenjem preciznijih pravila za upotrebu sredstava reprezentacije i telefonskih usluga;
- Unapređenja pravila za pristup i upotrebu informacionog sistema.

Preporuke koje nisu realizovane:

- Planiranje i izvršenje budžeta nije u cijelosti realizovano kako je to navedeno u preporukama revizije;
- Propisi kojim se uređuju nabavke nisu dosljedno primjenjivani.

3. Nalazi i preporuke**3.1. Upravljanje i rukovođenje**

Odredbama Zakona o odbrani BiH propisano je da Ministarstvom rukovodi ministar i njegova dva zamjenika: zamjenik ministra odbrane za politiku i planiranje i zamjenik ministra odbrane za upravljanje resursima. Sve do maja 2004. godine Ministarstvo je poslovalo prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta SKVP. U maju 2004. godine ministar odbrane je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane (potvrđen od strane Vijeća ministara BiH 20.05.2004.god.), prema kojem su utvrđene osnovne organizacione jedinice Ministarstva i to: Kabinet ministra, Kabinet zamjenika ministra za politiku i planove, Kabinet zamjenika ministra za upravljanje resursima, Generalni inspektorat, Sektor za politiku i planove, Sektor za obavještajno-sigurnosne poslove, Sektor za komandu, kontrolu i komunikacije, kompjutere i upravljanje informacijama; Sektor za upravljanje personalom, Sektor za nabavku i logistiku, Sektor za finansije i budžet, Odjeljenje za opće i zajedničke poslove, Ured za odnose sa javnošću. Za obavljanje komandno štabnih funkcija iz nadležnosti Ministarstva Zakonom o odbrani uspostavljeni su: Zajednički štab Bosne i Hercegovine, Operativna komanda Bosne i Hercegovine. Prema navedenom Pravilniku ukupno je trebalo biti 174 zaposlena. Uvidom u personalnu dokumentaciju utvrdili smo da je na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu bilo zaposleno ukupno 73. Revizija je mišljenja da je do zastoja u prijemu novozaposlenih došlo zbog čestih reformskih procesa, specifičnosti procesa popune radnih mjesta za koja su predviđena profesionalna vojna lica, kao i zbog sporosti u provođenju procedura za prijem državnih službenika putem Agencije za državnu službu BiH.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Ministarstva da preduzme dodatne aktivnosti u cilju popune upražnjenih radnih mjesta kako bi se osigurali uslovi za efikasno obavljanje i nadgledanje svih procesa u toj instituciji.

Utvrdili smo da je Ministarstvo usvojilo Program rada za 2004. godinu, a da prethodno nije tražena saglasnost na finansijski aspekt tog programa od Ministarstva finansija i trezora BiH. Ova obaveza je propisana Odlukom Vijeća ministara BiH, o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija BiH¹. Reviziji je prezentiran Program rada koji je sačinjen u maju 2004. godine, kao i planirani vremenski raspored rokova na realizaciji utvrđenih aktivnosti.

U skladu sa važećim propisima² godišnji izvještaji o poslovanju institucija BiH podnose se odvojeno i to finansijski izvještaj se podnosi Ministarstvu finansija i trezora BiH, a izvještaj o radu se podnosi Vijeću ministara BiH. Prema našem mišljenju ovakav način izvještavanja ne daje potpunu informaciju o poslovanju institucija, jer se na dva mjesta podnose izvještaji sa različitim sadržajem koji pojedinačno ne prikazuju stvarno stanje o ostvarenim rezultatima poslovanja.

Preporučujemo rukovodstvu Ministarstva da ubuduće prije usvajanja programa rada, prethodno pribavi saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH na finansijski aspekt tog programa, kako je to propisano navedenom Odlukom Vijeća ministara BiH.

¹ Odluka Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj: 12/03)

² Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH (Službeni glasnik BiH broj: 5/03 i 42/03); Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2004. godinu (Službeni glasnik BiH broj: 23/04)

Mišljenja smo da Ministarstvo treba sačinjavati zbirne godišnje izvještaje koji će sadržavati izvršene i neizvršene planirane aktivnosti zajedno sa finansijskim pokazateljima o izvršenju budžeta i finansijskoj poziciji te institucije. Ovakvim načinom izvještavanja, organi kojima se podnosi izvještaj o poslovanju, imali bi na raspolaganju konkretne komparativne pokazatelje o realizovanim operativnim aktivnostima i utrošenim finansijskim sredstvima za te aktivnosti, što bi, prema našem mišljenju, unaprijedilo kvalitet ocjenjivanja poslovanja institucija BiH. Smatramo da se ova unapređenja u izvještavanju trebaju realizovati u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara BiH.

3.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Analizom planiranog i izvršenog budžeta za 2004., revizija je ustanovila značajan nesrazmjer između odobrenog budžeta i izvršenog budžeta po svim budžetskim pozicijama, što je posljedica sporosti u popuni predviđenih radnih mjesta i neostvarenja planiranih aktivnosti po programima posebne namjene. Iz raspoložive dokumentacije u Ministarstvu nismo se mogli uvjeriti u koje namjene je utrošeno više uplaćenih sredstava od strane entitetskih ministarstava odbrane na račun Ministarstva finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 1.362.051 KM, namijenjena za finansiranje Ministarstva za 2004. godinu.

Naime, plan rashoda Ministarstva za 2004. godinu u ukupnom iznosu od 4.927.600 KM utvrđen je Protokolom potpisanim u martu 2004. godine, od strane ovlaštenih predstavnika Vijeća ministara BiH, tadašnjeg sekretara SKVP, kao i ovlaštenih predstavnika entitetskih Vlada. Prema tom Protokolu sredstva za finansiranje Ministarstva za 2004. godinu osigurat će se iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2004. godinu u iznosu od 532.000 KM, Vlada Federacije BiH osigurat će iznos od 2.930.400 KM, a Vlada Republike Srpske osigurat će iznos od 1.465.200 KM. Također je navedenim Protokolom utvrđen dinamički plan finansiranja Ministarstva, Zajedničkog štaba, Operativne komande i SKVP kao i mjesečna dinamika zapošljavanja. Projekcija budžeta izvršena je pod pretpostavkom da će u toku 2004. godine u Ministarstvu biti zaposleno 160 izvršilaca. Prema tom dinamičkom planu u prva tri mjeseca 2004. godine finansiranje je vršeno iz budžeta institucija BiH, a preostalih devet mjeseci finansiranje se vršilo iz sredstava koja su uplaćivana iz entitetskih budžeta sa pozicija ministarstava odbrane. Na osnovu naprijed usvojenog ukupnog budžeta Ministarstvo je sačinilo analitički plan rashoda i to: za tekuće izdatke 3.177.600 KM, kapitalne izdatke 600.000 KM i programe posebnih namjena u iznosu od 1.150.000 KM.

S obzirom da u toku 2004. godine nije izvršena planirana popuna radnih mjesta, kao i da nisu implementirani predviđeni programi posebne namjene Ministarstvo je krajem novembra 2004. godine sačinilo i dostavilo Ministarstvu finansija i trezora BiH, revidirani plan rashoda kojim su utvrđene ukupne potrebe za finansiranje Ministarstva u iznosu od 2.405.142,25 KM (struktura je prikazana u koloni 4. naredne tabele).

Ministarstvo je u dva navrata vršilo restrukturiranje revidiranog plana budžeta i to 18.01.2005.godine i 31.01.2005. godine u ukupnom iznosu od 27.000 KM (kolona 4 naredne tabele), a da prethodno nije zatražena saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH, kako je to propisano Zakonom o izvršenju budžeta za 2004. godinu.

Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentirana u Ministarstvu, utvrdili smo da su po osnovu preuzetih obaveza po Protokolu, u toku 2004. godine entitetska ministarstva odbrane uplatila 2.808.831 KM i to: Federacija BiH 2.000.000 KM i Republika Srpska iznos od 808.831 KM, što sa utrošenim sredstvima iz budžeta institucija BiH (532.565 KM) daje ukupan iznos raspoloživih sredstava za 2004. godinu od 3.340.831 KM. S obzirom da je izvršenje budžeta za 2004. godinu iznosilo 1.978.780 KM (kolona 8 naredne tabele), nismo se mogli uvjeriti, iz raspoložive dokumentacije u Ministarstvu, za koje svrhe je utrošen višak sredstava uplaćen od strane entitetskih ministarstva odbrane za finansiranje Ministarstva, u iznosu od 1.362.616 KM³.

Pregled planiranog budžeta i izvršenja budžeta Ministarstva za 2004. godinu prikazan je u narednoj tabeli:

R. Br.	Vrsta rashoda	Odobreni budžet za 2004. god.	Revidirani budžet za 2004. god.	Restrukturiranje budžeta	Tekuća rezerva	Ukupno budžet za 2004.godinu (4+5+ 6)	Izvršenje budžeta za 2004.godinu	Odstupanje (7 -8)	Indeks (8 / 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	3.177.600	1.724.661	6.000	0	1.730.661	1.428.586	302.075	83
1.	Plaće zaposlenih	2.000.000	1.033.332	-21.000	0	1.012.332	804.442	207.890	79
2.	Naknade troškova zaposlenih	695.688	261.053	0	0	261.053	257.340	3.712	99
3.	Putni troškovi	100.000	138.750	0	0	138.750	98.209	40.541	71
4.	Izdaci za energiju	36.712	29.934	5.000	0	34.934	32.387	2.547	93
5.	Izdaci za komunalne usluge	60.000	62.989	12.000	0	74.989	74.391	598	99
6.	Nabavka materijala	100.000	49.763	4.000	0	53.763	52.290	1.472	97
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	25.200	38.388	0	0	38.388	34.110	4.278	89
8.	Unajmljivanje imovine i oprem.	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	30.000	27.957	0	0	27.957	18.308	9.649	65
10.	Izdaci za osiguranje	30.000	321	6.000	0	6.321	6.011	310	95
11.	Ugovorene usluge	100.000	82.174	0	0	82.174	51.096	31.078	62
II	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Kapitalni izdaci	600.000	580.508	-6.000	0	574.508	525.181	49.327	91
1.	Nabavka građevina	300.000	415.000	-6.000	0	409.000	371.395	37.605	91
2.	Nabavka opreme-automobili	100.000	120.000	0	0	120.000	117.478	2.522	98
3.	Nabavka ostalih stalnih sred.	200.000	45.508	0	0	45.508	36.308	9.200	80
IV	Programi posebne namjene	1.150.000	99.973	0	0	99.973	25.013	74.960	25
	Vojno-diplom.predst. BiH u in.	470.000	20.300	0	0	20.300	9.946	10.354	49
	RACVIAC	120.000	0	0	0	0	0	0	0
	Inspekcija "Otvoreno nebo"		59.673	0	0	59.673	15.067	44.606	25
	PfP aktivnosti	200.000	0	0	0	0	0	0	0
	Ured PfP-a	360.000	0	0	0	0	0	0	0
	Druge inspekcije		20.000	0	0	20.000	0	20.000	0
V	SVE UKUPNO (I - IV)	4.927.600	2.405.142	0	0	2.405.142	1.978.780	426.362	82
	Broj zaposlenih	160					73		46

Manje ostvareni tekući izdaci u odnosu na planirane ukazuju na činjenicu da za Ministarstvo nije realno izvršeno planiranje budžetskih stavki. Najznačajniji razlog se odnosi na propušteno blagovremeno zapošljavanje planiranog broja zaposlenih u toj instituciji, a što je posljedica čestih reformskih procesa, specifičnosti procesa popune radnih mjesta za koja su predviđena profesionalna vojna lica, kao i zbog sporosti u provođenju procedura za prijem državnih službenika putem Agencije za državnu službu BiH.

³ Napomena: Ured za reviziju će u postupku revizije Ministarstva finansija i trezora BiH za 2004. godinu ispitati utrošak više uplaćenih sredstava za finansiranje Ministarstva.

Uvažavajući činjenicu specifičnosti načina utvrđivanja plana budžeta i specifičnosti osiguravanja sredstava potrebnih za realizaciju tog plana Ministarstva za 2004. godinu, preporučujemo rukovodstvu, da ubuduće prilikom planiranja budžeta prethodno izvrši analizu i procjenu potrebnih sredstava, predviđenih donacija, plana kapitalnih ulaganja i ljudskih resursa potrebnih za izvršenje operativnih planova, te da utrošak odobrenih sredstava prilagodi usvojenim operativnim planovima. Na taj način bi se potrebna sredstva za izvršenje planiranih aktivnosti te institucije svela u realne okvire. Također smo mišljenja da rukovodstvo Ministarstva u budućnosti treba preduzeti dodatne aktivnosti na uspostavi pravovremene komunikacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, a u cilju usaglašavanja visine potrebnih sredstava na izradi prijedloga budžeta za tu instituciju kao i odobrenju restrukturiranja rashoda, kako se ovakvi propusti u planiranju i izvršenju budžeta ne bi dešavali.

3.3. Rashodi

Revizijom izdataka telefonskih i poštanskih usluga utvrdili smo da Ministarstvo nije usvojilo pisana pravila i procedure koje se odnose na pravo na korištenje i ograničenja visine troškova fiksnih telefona. Ministarstvo je preduzelo određene mjere u racionalizaciji za korištenje fiksnih telefona, na taj način što je naslijedilo Odluku SKVP o ograničenom pristupu zaposlenih izlaznim telefonskim linijama.

Ured za reviziju je i u prethodnom izvještaju davao preporuke rukovodstvu SKVP da usvoji navedena pravila i procedure. Bez obzira na preduzete mjere racionalizacije, mišljenja smo da svako odlaganje usvajanja i primjene tih pravila može uticati na ekonomičnost trošenja sredstava odobrenih za te namjene.

Revizijom izdataka za putne troškove utvrdili smo da za pojedine putne naloge nisu sačinjavani izvještaji sa službenog putovanja (putni nalog broj: 10-50-2204/04 od 01.10.2004.godine; broj: 10-50-27590/04 od 16.11.2004.godine; broj: 10-50-402/04; od 16.12.2004.godine; broj: 10-50-4089/04 od 24.12.2004.godine), te da su uz iste isplaćene samo dnevnice za više dana provedenih na službenom putu, a da za ta putovanja nisu nastali drugi troškovi (prijevoz, noćenje i sl.). Iz raspoložive dokumentacije nismo se mogli uvjeriti u opravdanost nastalih troškova po tim putnim nalogima.

Po putnom nalogu broj: 07-50- 2385/04 od 15.10.2004. godine za obavljeno putovanje u Bratislavu – Slovačka, isplaćene su dnevnice u punom iznosu, iako su za to lice bili obezbijeđeni smještaj i ishrana za sve dane provedene na službenom putovanju, što nije u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu obračuna plaća i drugih naknada zaposlenih u Vijeću ministara BiH, ministarstvima BiH i drugim institucijama i tijelima Vijeća ministara BiH. Navedenom Odlukom propisano je da se u navedenom slučaju pripadajuća dnevnicu umanjuje za 70% od propisane.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da se prilikom obračuna i isplate putnih troškova pridržava propisa koji uređuju tu oblast, kako se ovakvi propusti u budućnosti ne bi ponavljali, a sve u cilju osiguravanja zakonitosti i ekonomičnosti poslovanja te institucije.

3.4. Nabavke stalnih sredstava, roba i usluga

Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo nije u svim slučajevima dosljedno primjenjivalo Odluku Vijeća ministara BiH o nabavci roba i usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH.

Slijedeće nabavke su preduzete bez provedene procedure za izbor najpovoljnijeg dobavljača, bez prethodnog pribavljanja najmanje tri ponude i bez saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH za neposrednu pogodbu:

- Izbor dobavljača »ZENKO» za ostali administrativni materijal u iznosu od 1.317,60 KM; izbor dobavljača »Park» Sarajevo za nabavku sitnog inventara u iznosu 570 KM; izbor dobavljača »AC QUATRO» Sarajevo i »KOREKS» Lukavica za usluge opravki i održavanja vozila u ukupno testiranim iznosima od 2.254,41 KM i 488 KM; izbor dobavljača »PROVENT» Sarajevo za ostale stručne usluge u iznosu od 1.870 KM;

Ured za reviziju je u svom prethodnom izvještaju skretao pažnju na ovu vrstu nepravilnosti u SKVP i davao preporuke da se pojača nadzor nad primjenom navedenih propisa kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali. Međutim, pored usvojenih internih pravila i procedura, prilikom nabavki roba i usluga izostala je kontrolna aktivnost kojom bi se otklonili ovakvi propusti.

3.5. Inventura sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da je Ministarstvo izvršio nepotpunu inventuru sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na inventuru obaveza prema dobavljačima, obaveza za plaće i ostalih obaveza prema radnicima. Naime, inventurna komisija nije izvršila analitičku inventuru obaveza prema dobavljačima i zaposlenim na dan 31.12.2004. godine, iz kog bi se mogla utvrditi struktura i visina pojedinačnih obaveza.

Također smo utvrdili da inventurna komisija nije u svom zapisniku evidentirala manjak uredskog namještaja (jedna fotelja) niti je utvrđen uzrok nastanka navedenog manjka. U zapisniku Komisije za inventuru stalnih sredstava navedeno je da se u Ministarstvu nalaze tuđa stalna sredstva, a za koja nije sačinjena inventurna lista koja je trebala biti dostavljena vlasnicima na uvid i ovjeru.

Pored toga što predstavlja obavezu, potpun i na propisima⁴ provedena inventura sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Mišljenja smo da je potrebno posvetiti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja inventure, te navedene aktivnosti obaviti kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

3.6. Program posebne namjene »Vojno - diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inostranstvu»

Revizijom utroška sredstava po navedenom programu posebne namjene utvrdili smo da Ministarstvo, na isplaćene naknade pomoćniku oficira za vezu u Centralnoj komandi SAD (imenovani ima prebivalište u BiH entitetu Republika Srpska), nije obračunavalo propisane obaveze po osnovu poreza i doprinosa, iako takva vrsta naknade niti jednim entitetskim propisom nije oslobođenja plaćanja navedenih obaveza.

Ministarstvo je revidiranim planom budžeta za 2004. godinu predvidjelo sredstva u iznosu od 20.300 KM u okviru programa posebne namjene »Vojno diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inostranstvu».

⁴ Međunarodni računovodstveni standardi; Uputstvo Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine o vršenju inventure imovine i obaveza budžetskih korisnika – institucija BiH na dan 31.12.2004. godine

Ukupno utrošena sredstva po navedenom projektu iznosila su 9.946 KM. Revizija je utvrdila da su navedena sredstva utrošena za isplaćene naknade (8.814 KM) i troškove reprezentacije (1.132 KM) po osnovu vršenja vojno-diplomatske misije pomoćniku oficira za vezu Bosne i Hercegovine u Centralnoj komandi SAD na Floridi.

Naime, ministar odbrane BiH je, na osnovu odredbi Zakona o odbrani i Odluke Predsjedništva BiH, donio Odluku o upućivanju pomoćnika oficira za vezu BiH u Centralnoj komandi SAD –a u Tampu- Florida i to 15.10.2004. godine, na period od godinu dana, sa zadatkom ostvarivanja veze i koordinacije između Ministarstva i Zajedničkog štaba BiH i Centralne komande SAD-a o svim pitanjima vezano za upućivanje Oružanih snaga BiH u misiju podrške miru u Irak. Imenovani oficir je Rješenjem ministra privremeno raspoređen na mjesto stručnog savjetnika za međunarodne vježbe i operacije podrške miru u Ministarstvu gdje ostvaruje prava iz radnog odnosa po osnovu utvrđene plaće u vrijednosti koeficijenta 3,8. Također je tom licu istim Rješenjem utvrđeno i pravo na mjesečnu naknadu u iznosu od 2.380 USD, po osnovu vršenja vojno-diplomatske misije i boravka u inostranstvu kao i 300 USD na mjesečnom nivou za troškove reprezentacije, koji će se isplaćivati po dostavljenim računima.

Ured za reviziju preporučuje Ministarstvu da ubuduće prije isplata navedenih naknada, prethodno izvrši obračun propisanih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, te da u cilju osiguravanja zakonitog poslovanja pojača nadzor ovog poslovnog procesa, kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

3.7. Informacioni sistem

Informacioni sistem Ministarstva je u fazi uspostave. Trenutno se koristi mreža s jednakim pravima pristupa. Projektna dokumentacija za novi sistem je u formi nacrtu i trenutno se dopunjuje.

Lice zaduženo za upravljanje i razvoj informacionog sistema bi trebalo izvršiti analizu potreba, te ustanoviti trenutne i buduće potrebe na osnovu koje bi rukovodstvo Ministarstva trebalo kreirati strategiju razvoja informacionog sistema, koja bi trebala odgovarati svim specifičnostima institucije. U strategiji razvoja treba definisati koji informacioni podsistemi mogu najviše doprinijeti povećanju efikasnosti u radu i u skladu s tim definisati prijedlog prioriteta realizacije.

Na osnovu definisane strategije potrebno je definisati informatičke projekte koji treba da obuhvate način povezivanja računara u lokalnu mrežu, kreiranje aplikativnih softvera i baza podataka, koje trebaju pružati podršku osnovnim poslovnim procesima Ministarstva. Potrebno je definisati sistem autorizacije pristupa resursima informacionog sistema sa korisnicima kategorisanim po različitim pravima pristupa pojedinim grupama podataka.

Nakon uspostave informacionog sistema rukovodstvo Ministarstva bi trebalo kreirati procedure i interne akte koji definišu pravila upotrebe sistema u poslovne svrhe. Također, ovom prilikom revizija skreće pažnju rukovodstvu Ministarstva na potencijalni problem koji se može desiti zbog malog broja ljudi zaduženog za održavanje i razvoj informacionog sistema, te im preporučujemo da ovaj problem uzmu u razmatranje prije same uspostave sistema, kako ne bi dolazilo do zastoja u radu.

Ured za reviziju preporučuje da se nakon uspostave planiranog informacionog sistema propišu interni akti koji će definisati pitanja organizacione kontrole nad informacionim sistemom. Interni akti koje će biti potrebno donijeti su:

- Procedure korištenja informacionog sistema
- Pravilnik o zaštiti i pristupu podacima
- Pravilnik o rezervnim kopijama podataka

Također smo mišljenja da bi se trebala jasno definisati zaduženja i odgovornosti svakog korisnika informacionog sistema.

4. KORESPONDENCIJA

Ministarstvu je dana 12.07.2005. godine, uručen Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji za 2004. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i očitovanja na nalaz revizije.

U ostavljenom roku od 7 dana, Ministarstvo nije dostavilo očitovanje i primjedbe na Izvještaj revizije.

Izvještaj za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja Izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja.

5. Rezime

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Ministarstva, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH i INTOSAI standardima, uz uvažavanje općih uslova okruženja u kojim je poslovalo Ministarstvo. Revizijom smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- Proces planiranja i izvršenja budžeta nije urađen kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.2. Izvještaja);
- Nedosljednost u primjeni propisa koji uređuju obračun i isplatu putnih troškova (tačka 3.3. Izvještaja);
- Nedosljednost u primjeni propisa koji uređuju oblast nabavki stalnih sredstava, roba i usluga (tačka 3.4. Izvještaja);
- Inventura sredstava, obaveza i potraživanja nije urađena u skladu sa važećim propisima koji uređuju tu oblast (tačka 3.5. Izvještaja);
- Propusti u dijelu primjene propisa koji uređuju obračun i uplatu poreza i doprinosa na isplaćene naknade pomoćniku oficira za vezu u SAD (tačka 3.6. Izvještaja).

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Samir Mušović

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Dragan Kulina